

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Філософський факультет
Кафедра теорії та історії політичної науки

Вдовичин Ігор Ярославович

**Методичні рекомендації та матеріали для вивчення
навчальної дисципліни**

«Менеджмент партійної діяльності»

для студентів третього року навчання спеціальності 052 «Політологія»
освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» (денна форма навчання)

Львів 2022

Затверджено на засіданні кафедри теорії та історії політичної науки
Протокол № 1 від 31. 08. 2022 року

Схвалено Вченою радою філософського факультету
Протокол № 272/7 від 21.09. 2022 року

ЗМІСТ

1. Вступ. Опис навчальної дисципліни	3
2. Мета та завдання, компетентності та результати навчальної дисципліни	4
3. Семестровий план і структура навчальної дисципліни	8
4. Основна та додаткова література навчальної дисципліни	9
5. Теми та зміст лекційних занять навчальної дисципліни	13
6. Теми та зміст семінарських/практичних занять навчальної дисципліни. Література	16
7. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни.....	20
8. Кредитно-модульна система оцінювання знань студентів.....	20
9. Розподіл балів, що присвоюється студентам.....	21
10. Контрольні питання для підсумкового контролю (екзамен).....	21

1. Вступ. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u>	Нормативна по спеціалізації «Політичний маркетинг і менеджмент»
	Спеціальність <u>052 «Політологія»</u>	
Модулів – 1		<i>Рік підготовки:</i>
Змістових модулів – 1		2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – немає		<i>Семестр</i>
Загальна кількість годин – 120		3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студентів – 15	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський)	<i>Лекції</i>
		18 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		12 год.
		<i>Лабораторні</i>
		0 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		90 год.
<i>Індивідуальні завдання: 0 год.</i>		
<i>Вид контролю: екзамен</i>		

2. Мета та завдання, компетентності та результати навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Менеджмент партійної діяльності» – це нормативна навчальна дисципліна циклу професійної та практичної підготовки, яка вивчається студентами-магістрами другого року навчання спеціальності 052 «Політологія». Навчальний курс розрахований на 120 години і вивчається в третьому семестрі магістратури. Дисципліна є складовою частиною вивчення й освоєння політичного маркетингу і менеджменту в рамках відповідної внутрішньої спеціалізації. У структурі годин курсу виокремлено такі складові: лекційні заняття – 18 год.; семінарські заняття – 12 год., самостійні завдання – 90 год.

Навчальна дисципліна «Менеджмент партійної діяльності» присвячена проблематиці теорії та практиці партійної роботи. Відповідною поєднує теоретичні аспекти та накопичений політичною практикою емпіричний матеріал. Представлений курс розроблено як крос-дисциплінарний, зокрема на стику політології (теорії та історії політичної науки), психології, політичної історії та культури. У *вступній частині* дисципліни заплановано ознайомлення студентів з призначенням та специфікою політичних аспектів партійного менеджменту, а також із сутністю застосування теоретичних ідей у політичній практиці та зворотного зв'язку - від практики до теорії. Відтак студенти будуть ознайомлені зі сутністю, особливостями як теоретичних засад менеджменту так і практичними результатами їх реалізації в політичну практику. Своєю чергою, в *основній частині* дисципліни увагу буде приділено проблематиці теоретичних дискусій щодо підходів до питання партійної діяльності, ролі цінностей та історичного минулого та результатах реалізації теоретичних концептів у практику діяльності українських політичних сил. Розкривається практика певних ідей менеджменту в партійній практиці, ще до появи відповідного теоретичного концепту. *Методологічно* дисципліна комбінує історичний, інституціональний, нормативно-ціннісний, біхевіоральний та соціологічний підходи. Саме завдяки доволі широкій методології забезпечується максимальну всебічність й охоплюваність поставлених навчальних завдань. *Емпірично* же більшість запропонованих тем обговорюватимуться в ракурсі політичних практик як України так і зарубіжних країн в їх історичному співставленні і розвитку та загалом політичного процесу. В науковому контексті навчальна дисципліна постає механізмом диверсифікації і поглиблення (звуження) сфери наукового політологічного аналізу тощо.

Курс складається з одного *змістовного модуля*, хоча він і поділяється на вступну та основну частини. У *вступній частині* буде розглянуто сутність менеджменту у політології, і доцільність виокремлення такого нового напрямку політичної науки, як менеджмент партійної діяльності. Як наслідок, увагу буде сфокусовано на сутності, особливостях і практиці партійного менеджменту, його складових – як теоретичних, так і емпіричних. Своєю чергою, в *основній частині* буде розглянуто такі тематичні блоки, як: проблема менеджменту та підстави його політологічного дослідження та застосування в партійній діяльності, аксіологічний підхід до менеджменту, політичні ідеї мережевого аналізу щодо менеджменту, постмодернізм та неоінституціоналізм, методологічні основи дослідження партійної діяльності, фактори політичної ідентифікації.

Також привернуто увагу до практики формування плюралістичного суспільства в контексті теорії демократії та зміни політичних сил, що перебувають при владі. обумовленні реаліями втілення. Що у свою чергу обумовлює розкриття демократизації як частини концептуальної моделі партійної діяльності, онтологічних та аксіологічних вимірів менеджменту, проблеми інституту громадянства у демократичних державах, взаємодії процесів глобалізації і національної незалежності в контексті партійної діяльності..

Метою вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент партійної діяльності» є вивчення сутності, характеру, закономірностей та основних функцій політичного та партійного менеджменту; ознайомлення зі специфікою функціонування політичного управління, партійної діяльності, функціонування політичних сил, закономірностями партійної активності і політичної поведінки, виборчими практиками та технологіями, загальними вимогами до розробки стратегії і тактики виборчої кампанії та її менеджменту. Навчальна дисципліна «Менеджмент партійної діяльності» покликана забезпечити оволодіння студентами основними положеннями Конституції України та законодавства в галузі політичного та партійного менеджменту. Зокрема: розуміння сутності понять “політичний менеджмент”, та змістовний зв’язок логічного ряду: “управління”, “державне управління”, “менеджмент”, “політичне керівництво”, «партійний менеджмент», організація роботи політичних органів управління, політичних партій, громадських організації та менеджерська і маркетингова складова у забезпеченні їх функціонування. забезпечення оволодіння студентами основними інтелектуальними напрацюваннями у сфері політичних ідей щодо демократичної боротьби в плюралістичному суспільстві політичних сил із відмінними світоглядними ідеями, продемонструвати взаємозв’язок між теоретичними напрацюваннями та політичною практикою, значимість теоретичних ідей у будівництві політичних і правових інститутів, у формуванні усвідомленого сприйняття важливості ідей толерантності як інструменту забезпечення прав і свобод людини.

Методологічний акцент – обґрунтування принципів взаємозбагачення, компліментарності, підтримання політичної змагальності. Також розуміння неминучості політичності напруженості між різними політичними силами, що прагнуть здобути владу у законний спосіб на змагальних демократичних виборах.

Завдання курсу:

- визначити сутність/особливості й значення теорії менеджменту у політології;
 - схарактеризувати особливості й різновиди застосовуваних концептів менеджменту партійної діяльності у політичній практиці;
 - означити рамки й умови успішної реалізації концепту партійного менеджменту;
 - виявити параметри взаємодії менеджменту партійної діяльності з маркетингом та ідеологією у політиці;
 - означити рамки вивчення та аналізу менеджменту на політичну реальність, межі гнучкості та опірності традиційної системи партійної діяльності сучасним світоглядним та технологічним викликам.
 - схарактеризувати особливості й різновиди застосовуваних концептів менеджменту у політичній практиці;
 - проінтерпретувати логіку як теоретичних концептів менеджменту так і практику їх реалізації та адаптації, у відповідності до прийнятих політичних рішень у партійній діяльності;
 - прищепити знання про результати втілення менеджменту у партійну діяльність та їх вплив на сфери політичної та культурної поведінки, вибори і голосування;
 - виявити параметри взаємодії менеджменту партійної діяльності з агітацією і пропагандою у політиці;
- означити рамки вивчення засад планування та аналізу на політичну реальність, межі гнучкості та опірності традиційної системи політичної та партійної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент партійної діяльності» студент буде:

Знати:

- історію зародження і розвитку менеджменту політичної та партійної діяльності, його основні теоретичні засади;
- сутність, основні види та функції політичного та партійного менеджменту;
- специфіку політичне життя та основні його детермінанти;
- специфіку функціонування політичного ринку та його складових елементів; особливості існуючих у світовій політичній практиці типів виборчих систем;
- специфіку політичних рішень, партійної роботи і партійної агітації;
- основні технології виборчої інженерії як легального засобу впливу на виборчий процес;
- принципи політичного менеджменту і, зокрема, менеджменту виборчої кампанії;
- причини зародження, сутність, типологію та шляхи врегулювання політичних конфліктів.

Вміти:

- застосовувати набуті знання для аналізу менеджменту політичної та партійної діяльності, та її основних складових елементів;
 - орієнтуватися в перевагах та недоліках різних типів партійної діяльності;
 - виявляти сильні і слабкі позиції політичних партій та політичних лідерів;
 - орієнтуватися в прийомах, методах і засобах формування та створення у суспільній свідомості відповідних іміджів реальних суб'єктів політики;
 - допомагати своїм співбесідникам, виборцям зорієнтуватися у тонкощах і хитросплетіннях виборчих програм різних політичних партій і рухів та їх політичних лідерів;
 - виявляти основні елементи соціотехніки політичного менеджменту, зокрема маніпуляції суспільною свідомістю;
 - з'ясовувати справжні причини і рушійні сили політичних конфліктів;
 - вести пошук найоптимальніших шляхів і методів цивілізованого менеджменту політичних конфліктів;
 - створювати навколо себе атмосферу політичної толерантності, вести політичні дискусії з оцінки передвиборчої ситуації з позиції високих норм етики і моралі та політичної культури;
 - переконувати співбесідників у необхідності збереження і зміцнення політичної стабільності в Україні

У результаті успішного проходження курсу студент набуде *загальні компетентності*:

- здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- здатність розробляти проекти та управляти ними

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
- здатність до підготовки рекомендацій і проектів рішень на основі аналізу інформації
- володіння методами вивчення суспільних феноменів, явищ і процесів

спеціальні (фахові) компетентності:

- здатність проектувати і розуміти суть експериментів у політиці, функції та закономірності маркетингу і менеджменту в політиці, громадському секторі та міжнародних організаціях, функціонування політичного ринку, виборчої інженерії та політичного рекламування й на цій підставі аналізувати партійну діяльність і вимоги до розробки стратегії і тактики виборчої кампанії та її логістики і менеджменту.
- здатність визначати ознаки, типи, причини й наслідки політичних змін і криз, розуміти сутність антикризового і партійного менеджменту та соціального конструктивізму у політиці, а відтак вміння аналізувати соціоконструктивні виміри політики.
- усвідомлення суті та змісту доктринального і програмного позиціонування партій та міжнародних організацій, зокрема переваг і недоліків ідеологій лівого спектру, а також критеріїв і параметрів радикалізму, екстремізму й тероризму та механізмів їх попередження та протидії їм.
- володіння навиками й інструментарієм використання процедур електронної демократії і цифрової держави, формування рекомендацій по підвищенню ефективності міжнародних організацій та різних форм політичного менеджменту і маркетингу для досягнення управлінських цілей і забезпечення електронної демократії

Програмні результати навчання:

- застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.
- приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.
- критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
- здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.
- критично розуміти та проектувати експерименти в маркетингу і менеджменті політичних кампаній, у тому числі усвідомлюючи еволюцію, сутність, теоретичні засади, принципи, різновиди і функції політичного маркетингу та менеджменту, специфіку і складові функціонування політичного ринку, інформаційно-аналітичної і партійної діяльності, алгоритми діагностики інформаційних подій і процесів,

форми, засоби та процедури електронного урядування, прийоми і техніки цифрової держави і загалом ефективного маркетингу й менеджменту у політиці.

- усвідомлювати сутність, типи, причини та наслідки політичних змін і криз, в тому числі на тлі еволюції, організації і доктрин лівих партій, а також сутність, особливості, моделі й стратегії, методи та процедури, специфіку і наповненість радикалізму, екстремізму і тероризму, техніки та механізми протидії їм і антикризового й партійного менеджменту у контексті етнічних, територіальних, регіональних конфліктів, зокрема антитерористичної діяльності держави та ролі і функціональності міжнародних організацій у протидії деструктивним явищам в політиці.
- розрізняти, визначати й різносторонньо оцінювати моделі виборчих кампаній і «ціну кандидатів» у них, оптимальний виборчий округ для балотування, організувати та компонувати фандрайзінг, оптимальну модель виборчого штабу, відбір претендентів і розподіл повноважень у виборчому штабі, паспорт виборчого округу, елементи й матеріали політичної реклами, «розкрутку» і «просування» іміджу кандидатів в рамках виборчих технологій

3. Семестровий план і структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
л.		п./с.	лаб.	інд.	ср.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1						
<i>Вступна частина</i>						
<i>Основна частина</i>						
Тема 1. Партійний менеджмент як наукова дисципліна і практичний феномен	12	2		-	-	10
Тема 2. Політичне життя та основні його детермінанти	14	2	2	-	-	10
Тема 3. Політична участь, поведінка та діяльність політичних партій	12	2		-	-	10
Тема 4. Партійна активність і політична поведінка	14	2	2	-	-	10
Тема 5. Як здобувати прихильників, або імідж політика	12	2		-	-	10
Тема 6. Політичний аналіз, прогноз і політичне консультування	14	2	2	-	-	10

Тема 7. Технології політичної діяльності. Політична психологія та її роль у партійній діяльності	14	2	2			10
Тема 8. Технології організації і проведення партійних агітаційних кампаній	14	2	2			10
Тема 9. Вибори як найвиразніша реалізація демократії	14	2	2			10
Разом – Змістовний модуль 1	120	18	12	-	-	90
РАЗОМ	120	18	12	-	-	90

4. Основна та додаткова література навчальної дисципліни **Основна література**

1. Бебик В. М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз.- К., 2005.
2. Бебик В. М. Менеджмент виборчої кампанії: ресурси, технології, маркетинг. – К.: МАУП, 2001.
3. Вдовичин І. Модерн і тиранія (свобода людини в умовах інформаційного суспільства) // Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Юридичні науки. Зб. наук. праць. - Львів, 2019. - Вип. 8. - С. 8-18.
4. Воронкова В. Г. Формування антропологічної парадигми політичного менеджменту в умовах глобалізації // Український науковий журнал «Освіта регіону: політологія психологія комунікації» [Електронний ресурс]. 10 – Режим доступу: http://www.social-science.com.ua/jornal_content/39/communication.
5. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. – К. : Основи, 1998. – 534 с.
6. Головатий М.Ф. Політичний менеджмент: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. Ф. Головатий. — 2-ге вид., допов. — К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. — 296 с.
7. Головатий М. Ф. Мистецтво політичної діяльності: Навч. пос. – К. : МАУП, 2002. – 176 с.
8. Головатий М. Ф. Політичний менеджмент. – К. : МАУП, 2006.
9. Історія політичної думки. Навчальний енциклопедичний словник - довідник / заг.ред.д.п.н.Хоми Н.М.[В.М.Денисенко, Л.Я. Угрин, Г.В. Шипунов та ін.] – Львів: Новий Львів-2000, 2014 р. – 765 с.
10. Історія політичної думки України : підручник / за заг. ред. Н.М. Хоми; [І. Вдовичин, І. Вільчинська, Є. Перегуда та ін.] – Львів: Новий Львів-2000, 2017 р. – 632 с.
11. Конституція України. Текст. - <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>
12. Кочубей Л. О. Виборчі технології: політологічний аналіз (на прикладі виборів до парламенту сучасної України).- К., 2006.
13. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І.Я. Вдовичин, Л.Я. Угрин, Г.В. Шипунов та ін.] за заг. ред. Хоми Н. М. – Львів: Новий Львів-2000, 2015 р. – 492 с.

14. Перевозник Л. Політичний менеджмент: сутність та особливості розвитку в Україні в період формування громадянського суспільства // Наукові записки. Серія: історичні науки, 2011. – Вип 15. С. 96-112.
15. Перелік політичних партій, зареєстрованих міністерством юстиції України станом на 01.01.2020 / <https://minjust.gov.ua/m/4561>
16. Прикладна політологія: навч. посіб. / За ред.. В. П. Горбатенка. – К. : ВЦ “Академія“, 2008. – 472 с.
17. Примуш М. Політичні партії: історія та теорія. Навчальний посібник. К. 2008. 416 с.
18. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів. – К. : Генеза, 1997 – 400 с.
19. Політологічний словник: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / За ред. М. Ф. Головатого та О. В. Антонака. – К. : МАУП, 2005 – 792 с.
20. Політологія: енциклопедичний словник / [В.М. Денисенко, Л.Я. Угрин, Н.М. Хома]; за ред. д-ра філос. наук, проф. В.П. Мельника. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 406 с
21. Політологія: підруч. для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. / М. І. Панов (керівн. авт. кон.), Л. М. Герасіна, В. С. Журавський та ін.. – К.: Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре“, 2005. – 520 с.
22. Сучасна політична лексика : енциклопед. словник-довідник / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за наук. ред. Хоми Н. М. – Львів : «Новий Світ-2000», 2015. – 396 с.
23. Теорія політики : Підручник [Денисенко В.М., Бліхар В.С., Требін М.П., Угрин Л.Я. та ін.]. – Львів: Ліга-Прес, 2015. – 668.
24. Шведа Ю. Політичні партії у виборах. Теорія та практика виборчих кампаній. К. 2012 . 376 с.
25. Шульга М. А., Зубчик О. А. Політичний менеджмент: навчальний посібник. – К.: Академвидав., 2013. – 160 с.
26. Ясперс К. Психологія світоглядів. – К. : Юніверс, 2009. – 461 с.
27. Panebianco A. Political Parties: Organization and Power. – Cambridge: Cambridge University Press, 1988. – 264 p
28. Vdovychyn I. Khoma N. Deconstruction of the Welfare State: The Impact of Globalization and Technological Factors // [Revija Za Socijalnu Politiku](#) Zagreb 2020.god. 27, br. 3, str. 269-285.
29. Vdovychyn I. Khoma N. EU Policy on Deepening Liberal Democracy: A Case Study of the Baltic States // *Środkowoeuropejskie Studia Polityczne*. 2021. №1. S. 89-105.
30. Vdovychyn I. Khoma N. Illiberal Democracy as a Result of Liberal Democratic Regression in Central and Eastern European Countries // *European journal of transformation studies* 2021 vol. 9, no. 1 – p. 58-71.
31. Vdovychyn I. Khoma N. Socio-Political Crowdfunding as the Latest Philosophy of Cooperation and Solidarity // *Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей.* – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2022. – Т. 45. – 272 с. – С. 186-192.

Додаткова література

1. Закон України “Про державну службу” від 10.12.2015 № 889-VIII
2. Закон України «Про очищення влади» від 21.12.2016 №1798-VIII
3. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII
4. . Закон України «Про громадські об’єднання»;
5. Закон України «Про доступ до публічної інформації»;
6. Закон України «Про звернення громадян»;
7. Закон України «Про Кабінет Міністрів України»;
8. Закон України «Про комітети Верховної Ради України»;
9. Закон України «Про місцеві державні адміністрації»;
10. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
11. Закон України «Про Регламент Верховної Ради України»;
12. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування»;
13. Закон України «Про статус депутатів місцевих рад»;
14. Закон України «Про статус народного депутата України»;
15. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади».
16. Гурне Б. Державне управління: Пер. з франц. В. Шовкуна. – К.: Основи, 1993. – 165 с.
17. Державне управління регіональним розвитком України: монографія / за заг. ред. В. Є. Воротіна, Я. А. Жаліла. – К. : НІСД, 2010. – 288 с.
18. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми: Монографія / Кол. авт.; За ред. д-ра філос. наук В. М. Князева. – К.: Вид-во НАДУ “Міленіум”, 2003. – 320 с.
19. Камінська Н.В. Місцеве самоврядування: теоретико історичний і порівняльно-правовий аналіз. Навч. посіб. / Н.В. Каменська. – К: КНТ, 2010. - 232 с.
20. Киричук В. Тимцуник В. Історія державного управління в Україні: Навч. посіб. - К.: Вид-во УАДУ, 2001. – 224 с.
21. Коваленко А.А. Теорія і практика місцевого самоврядування в Україні / Коваленко А.А. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2011. – 464 с.
22. Кучабський О. Г. Адміністративно-територіальна організація України: теорія, методологія, механізми становлення [Текст] : монографія / Олександр Кучабський ; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2010. – 315 с.
23. Місцеве самоврядування : термінол. слов. / [Брусенцова Я. В. та ін.] ; за ред. В. М. Тихонова. – Х. : Фактор, 2011. – 240 с.
24. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. – К. : КНУКіМ, 2016. – 167 с.

25. Публічне адміністрування в Україні: навч. посіб. / [В. Б. Дзюндзкж, О. Б. Коротич, Н. М. Мельтюхова та ін.] ; за заг. ред. д.філос.н., проф. В. В. ЖДГУ Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет Корженка, к.е.н., доц. Н. М. Мельтюхової. -Х. : Вид-во ХарРІНАДУ "Магістр", 2012. - 256 с
26. Вступ до публічного адміністрування : навчальний посібник / Н. Л. Гавкалова, Т. А. Власенко, Л. Ю. Гордієнко та ін. ; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Гавкалової Н. Л. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 382 с.
27. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / Скидан О. В., Якобчук В. П., Дачій Н. В., Ходеківський Є. І. [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Скидана. – Житомир : ЖНАЕУ, 2017. – 705 с.
28. Райт Г. Державне управління: Пер. з англ. В. Івашка, О. Коваленка, С. Соколик. – К.: Основи, 1994. – 191 с.
29. Управление – это наука или искусство? / А. Файоль, Г. Эмерсон, Ф. Тэйлор, Г. Форд. / Сост. Г. Л. Подвойский. – М.: Республика, 1992. – 351 с.
30. Тацій В.Я. Конституційно-правові засади становлення української державності / В.Я. Тацій, Ю.М. Тодика, О.Г. Данильян та ін. / [за ред. 20 акад. НАН України В.Я. Тація, акад. АПрН України Ю.М. Тодики]. – Х.: Право, 2009. – 328 с.

Інтернет-джерела:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання // www.nbuv.gov.ua
2. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаника // <http://www.library.lviv.ua/>
3. Національна історична бібліотека України :// <http://www.dibu.kiev.ua/>
4. Національна парламентська бібліотека України // <http://www.nplu.org/>
5. Харківська державна наукова бібліотека України імені В. Короленка // <http://korolenko.kharkov.com/>
6. Наукова бібліотека ім.В. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка // <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
7. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка // <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>
8. Книжкова палата України імені Івана Федорова // <http://www.ukrbook.net/>
9. Інформаційні ресурси в Інтернеті Офіційні веб-сайти органів державної виконавчої влади, інших органів публічної влади, в тому числі Інтернет-сайти органів місцевого самоврядування. Інформаційний ресурс <http://udl.despro.org.ua/>, де зібрані е-курси у сфері публічного управління

5. Теми та зміст лекційних занять навчальної дисципліни

Тема 1. Партійний менеджмент як наукова дисципліна і практичний феномен.

Управління як соціальний феномен. Лінійне управління . Функціональне управління. Лінійно-функціональне управління. Загальні функції управління. Види державної політики. Мета державної політики. Соціологія взаємовідношень людини і політики. Політична ідея. Політика як діяльнісний феномен. Символічна політика. Проблеми політичного мислення. Політична взаємодія: основні детермінанти і характер. Політичне керівництво і політичний менеджмент

Основні поняття: управління, державне управління, державна політика, менеджмент, політичний менеджмент, політичне мислення, політична свідомість, політичне керівництво, політичний маркетинг

Тема 2. Політичне життя та основні його детермінанти

Політичне життя і політичний процес. Основні підходи науковців щодо визначення сутності політичного процесу. Основні типи політичного процесу. Класифікація політичних інтересів. Відносини політики і влади. Політична участь. Основні підходи до детермінації політичного вибору. Політична система і режим. Основні складові політичного життя суспільства. Політичні інтереси, орієнтації та політичний вибір. Громадська думка, політична свідомість і політична культура громадян. Основні функції громадської думки. Типи політичної культури

Основні поняття: політичний процес, політичний інтерес, політична орієнтація, політичний вибір, політичні ролі, громадська думка, політична свідомість, політична культура, політична активність

Змістовий модуль 1

Основна частина

Тема 3. Політична участь, поведінка та діяльність політичних партій

Політична участь та політична соціалізація. Результати політичної соціалізації. Ефективність політичної соціалізації. Форми політичної участі людини в політичному житті. Політичні відносини та політичне мислення. Типи політичного мислення. Політична поведінка та її особливості. Типи та форми політичної поведінки. Механізм політичної поведінки. Партії як інструмент політичної участі та діяльності

Основні поняття: політична соціалізація, політичні відносини, політична діяльність, політична організація, політична участь, політичне мислення, політична партія, партійна приналежність, партійний осередок, керівний орган партії,

Тема 4. Партийна активність і політична поведінка

Політична поведінка та її особливості в залежності від партійної заангажованості. Рівні політичної активності особи. Політична діяльність теоретична і практична. Типологія політичного лідерства. Основні риси політичного лідера. Політичні рішення, партійна робота і партійна агітація. Класифікація політичних рішень. Процес розроблення та прийняття політичних рішень. Соціологія політичної боротьби та окремі її доктрини. Основні засоби політичної боротьби. Політичні конфлікти. Політичне маніпулювання

Основні поняття: політична діяльність, конформізм, політична індиферентність, політичний активізм, політичні ідеї, політичний інтерес, лідерство, політична еліта, політичні рішення, легітимність рішень, лобювання, екстремізм, переговори, опозиція, революція, політичні міфи

Тема 5. Як здобувати прихильників, або імідж політика

Політичний імідж як соціальний феномен. Основні підходи до визначення сутності політичного іміджу. Робота над іміджем політика. Спілкування з електоратом. Складові формування іміджу політика. Аналіз характеру соціальних груп. Політик і політична партія: діалектика відносин. Політик і державна символіка. Мистецтво спілкування. Завдання — привернути увагу до себе. Спілкування у формі ділового листування. Публічний виступ політика. Проведення ділових нарад. Дискусії “вільні” та “прогресивні”.

Основні поняття: політичний імідж, іміджмейкер, масова свідомість, політична партія, програма партії, політична освіта, формальне спілкування, неформальне спілкування, бесіда, жести, дискусія, конфлікт

Тема 6. Політичний аналіз, прогноз і політичне консультування

Політичний аналіз і політичне прогнозування. Основні функції політичного аналізу. Основні типи прогнозів. Основні способи розроблення прогнозів. Політична, статистична і суб'єктивна вірогідність. Основні функції політичного прогнозу. Основні принципи політичного прогнозування. Політичне консультування та політичне інформування. Основні якості політичного консультанта.

Основні поняття: політичний аналіз, політичне прогнозування, анкетування, моделювання, екстраполювання, інтерполювання, політичне консультування, комунікація, реклама

Тема 7. Технології політичної діяльності. Політична психологія та її роль у партійній діяльності

Політична психологія як наукова дисципліна і соціальна практика. Проблема визначення поняття “політична психологія”. Предмет, об'єкт і методи політичної психології. Особливості та форми виявлення політичної психології. Основні напрями політичної

психології. Основні функції політичної психології. Спілкування, політичні орієнтації та політична участь як основа політичних технологій. Сутність та особливості політичних технологій. Мотиви, що впливають на політичну поведінку. Специфіка та психологічні особливості використання окремих політичних технологій. Теорія раціонального вибору. Мічиганська модель. Інституціональний підхід.

Основні поняття: політична психологія, біхевіоризм, когнітивіський напрям, психобіографічний напрям, психоісторичний напрям, політична участь, політичне лідерство, політичні цінності та установки, політична соціалізація, індивідуальна, групова та масова політична свідомість, політичні технології,

Тема 8. Технології організації і проведення партійних агітаційних кампаній

Виборчі технології: сутність, різновиди, особливості. Особливості виборчих кампаній. Моделі виборчих кампаній. Основні виборчі технології. Формування команди. Пропагандистські та агітаційні технології: сутність, різновиди, особливості використання. Політичний PR (паблік рилейшнз) як засіб здобуття і утримання політичної влади. Соціологічні піар-технології.

Основні поняття: виборчі технології, американська модель виборів, німецька модель виборів, французька (змішана) модель виборів, наочна агітація і сувенірна реклама, виборчий округ, комунікативна механіка

Тема 9. Вибори як найвиразніша реалізація демократії

Технологія організації і проведення виборчої кампанії партіями. Електоральна (виборча) кампанія. **Виборча система.** Пропорційна система виборів. Мажоритарна система виборів. Змішані виборчі системи. Легітимність виборчого процесу. Вимоги до кадрової роботи в організації. Виборча політика партій мовою гасел і сентенцій. Політичний товар. Феноменологія читання.

Основні поняття: електоральна (виборча) кампанія, виборча система, пропорційна система виборів, мажоритарна система виборів, змішані виборчі системи. технологія проведення виборчої кампанії, виборча інженерія, листівка, ліди, плакат, фокус-група

**6. Теми та зміст семінарських/практичних занять навчальної дисципліни.
Література**

Змістовий модуль 1

Вступна частина

**Тема 1. Партійний менеджмент як наукова дисципліна і практичний феномен.
Політичне життя та основні його детермінанти (2 год.)**

1. Управління як соціальний феномен
2. Соціологія взаємовідношень людини і політики.
3. Політика як діяльнісний феномен. Політична взаємодія: основні детермінанти і характер
4. Політичне керівництво і політичний менеджмент
5. Політичні інтереси, орієнтації та політичний вибір
6. Громадська думка, політична свідомість і політична культура громадян

Основні поняття: управління, державне управління, державна політика, менеджмент, політичний менеджмент, політичне мислення, політична свідомість, політичне керівництво, політичний маркетинг, політичний процес, політичний інтерес, політична орієнтація, політичний вибір, політичні ролі, громадська думка, політична свідомість, політична культура, політична активність

Література

1. Бебик В. М. Політологія для політика і громадянина. – К. : МАУП, 2003. – 424 с.
2. Головатий М.Ф. Політичний менеджмент: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. Ф. Головатий. — 2-ге вид., допов. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. — 296 с.
3. Перевозник Л. Політичний менеджмент: сутність та особливості розвитку в Україні в період формування громадянського суспільства // Наукові записки. Серія: історичні науки, 2011. – Вип 15. С. 96-112.
4. Вдовичин І. Модерн і тиранія (свобода людини в умовах інформаційного суспільства) // Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Юридичні науки. Зб. наук. праць. - Львів, 2019. - Вип. 8. - С. 8-18.
5. Воронкова В. Г. Формування антропологічної парадигми політичного менеджменту в умовах глобалізації // Український науковий журнал «Освіта регіону: політологія психологія комунікації» [Електронний ресурс]. 10 – Режим доступу: http://www.social-science.com.ua/journal_content/39/communication.
6. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. – К. : Основи, 1998. – 534 с

Основна частина

Тема 2. Політична участь, поведінка та діяльність політичних партій

(2 год.)

1. Політична участь та політична соціалізація
2. Політичні відносини та політичне мислення
3. Партії як інструмент політичної участі та діяльності
4. Партійна активність і політична поведінка. Основні засоби політичної боротьби

Основні поняття: політична соціалізація, політичні відносини, політична діяльність, політична організація, політична участь, політичне мислення, політична партія, партійна приналежність, партійний осередок, керівний орган партії, політична діяльність, конформізм, політична індиферентність, політичний активізм, політичні ідеї, політичний інтерес, лідерство, політична еліта, політичні рішення, легітимність рішень, лобіювання, екстремізм, переговори, опозиція, революція, політичні міфи

Література:

1. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. – К. : Основи, 1998. – 534 с.
2. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І.Я. Вдовичин, Л.Я. Угрин, Г.В. Шипунов та ін.] за заг. ред. Хоми Н. М. – Львів: Новий Львів-2000, 2015 р. – 492 с.
3. Примуш М. Політичні партії: історія та теорія. Навчальний посібник. К. 2008. 416 с.
4. Сучасна політична лексика : енциклопед. словник-довідник / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за наук. ред. Хоми Н. М. – Львів : «Новий Світ-2000», 2015. – 396 с.
5. Шультга М. А., Зубчик О. А. Політичний менеджмент: навчальний посібник. – К.: Академвидав., 2013. – 160 с.

Тема 3. Як здобувати прихильників, або імідж політика. Політичний аналіз, прогноз і політичне консультування (2 год.)

1. Політичний імідж як соціальний феномен
2. Складові формування іміджу політика
3. Політичний аналіз і політичне прогнозування
4. Політичне консультування та політичне інформування

Основні поняття: політичний імідж, іміджмейкер, масова свідомість, політична партія, програма партії, політична освіта, формальне спілкування, неформальне

спілкування, бесіда, жести, дискусія, конфлікт, політичний аналіз, політичне прогнозування, анкетування, моделювання, екстраполювання, інтерполювання, політичне консультування, комунікація, реклама

Література:

1. Шведа Ю. Політичні партії у виборах. Теорія та практика виборчих кампаній. К. 2012 . 376 с.
2. Шульга М. А., Зубчик О. А. Політичний менеджмент: навчальний посібник. – К.: Академвидав., 2013. – 160 с.
3. Vdovychyn I. Khoma N. Socio-Political Crowdfunding as the Latest Philosophy of Cooperation and Solidarity // Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2022. – Т. 45. – 272 с. – С. 186-192.

Тема 4. Технології політичної діяльності. Політична психологія та її роль у партійній діяльності (2 год.)

1. Політична психологія як наукова дисципліна і соціальна практика
2. Предмет, об'єкт і методи політичної психології
3. Особливості та форми виявлення політичної психології
4. Спілкування, політичні орієнтації та політична участь як основа політичних технологій
5. Сутність та особливості політичних технологій
6. Специфіка та психологічні особливості використання окремих політичних технологій

Основні поняття: політична психологія, біхевіоризм, когнітивіський напрям, психобіографічний напрям, психоісторичний напрям, політична участь, політичне лідерство, політичні цінності та установки, політична соціалізація, індивідуальна, групова та масова політична свідомість, політичні технології

Література:

1. Теорія політики : Підручник [Денисенко В.М., Бліхар В.С., Требін М.П., Угрин Л.Я. та ін.]. – Львів: Ліга-Прес, 2015. – 668.
2. Ясперс К. Психологія світоглядів. – К. : Юніверс, 2009. – 461 с.
3. Panebianco A. Political Parties: Organization and Power. – Cambridge: Cambridge University Press, 1988. – 264 p.

Тема 5. Технології організації і проведення партійних агітаційних кампаній (2 год.)

1. Виборчі технології: сутність, різновиди, особливості

2. Пропагандистські та агітаційні технології: сутність, різновиди, особливості використання

Основні поняття: виборчі технології, американська модель виборів, німецька модель виборів, французька (змішана) модель виборів, наочна агітація і сувенірна реклама, виборчий округ, комунікативна механіка

Література:

1. Прикладна політологія: навч. посіб. / За ред.. В. П. Горбатенка. – К. : ВЦ “Академія”, 2008. – 472 с.
2. Примуш М. Політичні партії: історія та теорія. Навчальний посібник. К. 2008. 416 с.
3. Сучасна політична лексика : енциклопед. словник-довідник / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за наук. ред. Хоми Н. М. – Львів : «Новий Світ-2000», 2015. – 396 с.
4. Шведа Ю. Політичні партії у виборах. Теорія та практика виборчих кампаній. К. 2012 . 376 с.
5. Ясперс К. Психологія світоглядів. – К. : Юніверс, 2009. – 461 с.

Тема 6. Вибори як найвиразніша реалізації демократії (2 год.)

1. Технологія організації і проведення виборчої кампанії партіями
2. Виборча політика партій мовою гасел і сентенцій

Основні поняття: електоральна (виборча) кампанія, виборча система, пропорційна система виборів, мажоритарна система виборів, змішані виборчі системи. технологія проведення виборчої кампанії, виборча інженерія, листівка, ліди, плакат, фокус-група

Література:

1. Бебик В. М. Менеджмент виборчої кампанії: ресурси, технології, маркетинг. – К.: МАУП, 2001.
2. Головатий М. Ф. Мистецтво політичної діяльності: Навч. пос. – К. : МАУП, 2002. – 176 с.
3. Примуш М. Політичні партії: історія та теорія. Навчальний посібник. К. 2008. 416 с.
4. Сучасна політична лексика : енциклопед. словник-довідник / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за наук. ред. Хоми Н. М. – Львів : «Новий Світ-2000», 2015. – 396 с
5. Шведа Ю. Політичні партії у виборах. Теорія та практика виборчих кампаній. К. 2012 . 376 с.

7. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Парти́йний менеджмент як наукова дисципліна і практичний феномен	10
Тема 2. Політичне життя та основні його детермінанти	10
Тема 3. Політична участь, поведінка та діяльність політичних партій	10
Тема 4. Парти́йна активність і політична поведінка	10
Тема 5. Як здобувати прихильників, або імідж політика	10
Тема 6. Політичний аналіз, прогноз і політичне консультування	10
Тема 7. Технології політичної діяльності. Політична психологія та її роль у парти́йній діяльності	10
Тема 8. Технології організації і проведення парти́йних агітаційних кампаній	10
Тема 9. Вибори як найвиразніша реалізація демократії	10
	90

8. Кредитно-модульна система оцінювання знань студентів

Оцінка знань, умінь і практичних навиків студента з курсу «Менеджмент парти́йної діяльності» здійснюється за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: практичні/самостійні тощо – 30% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 30); контрольні заміри (модулі) – 20% (максимальна кількість балів – 20); екзамен – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50).

Підсумкова максимальна кількість балів упродовж семестру – 100.

Поточний контроль знань студентів проводять за трьома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента впродовж семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань/контрольних замірів;
- контроль за виконанням завдань самостійного опрацювання і розрахункової роботи.

При контролі систематичності й активності роботи студентів оцінці підлягають:

- самостійна робота студентів;
- відвідування й активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу.

Поточний контроль успішності здійснюється за чотирибальною шкалою: "5" – відмінно", "4" – добре, "3" – задовільно, "2" – доповнення, "1" – коментарі (участь у дискусії). Реферат,

доповідь – 5 балів; есе – 3 бали (дозволено лише по одному реферату, доповіді або есе). Контроль знань за результатами вивчення змістовного модуля оцінюється в 20 балів. Форма модульного контролю – у комбінованій (усній і тестовій) формі в кінці семестру.

9. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів із дисципліни, котра завершується іспитом, становить за поточну успішність 30 балів. На модулі студент теж може отримати 20 балів.

Поточний контроль та самостійна робота						Сума	модуль	екзамен
Змістовий модуль 1						30	20	50
1	2	3	4	5	6			
5	5	5	5	5	5	30	20	50

1, 2 ... 6 – теми семінарських занять у рамках змістовного модуля.

При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: ЗВО, національна та ECTS

Національна шкала	Рейтингова шкала	Шкала ECTS	Пояснення
5 (відмінно)	90-100	A	Відмінно
4 (добре)	81-89	B	Дуже добре
	71-80	C	Добре
3 (задовільно)	61-70	D	Задовільно
	51-60	E	Достатньо
2 (незадовільно)	25-50	FX	Незадовільно
	0-24	F	Незадовільно без права перездачі

10. Контрольні питання для підсумкового контролю (екзамен)

1. Політичний менеджмент як наукова дисципліна і практичний феномен Управління як соціальний феномен
2. Соціологія взаємовідношень людини і політики
3. Політичне керівництво і політичний менеджмент
4. Політика як діяльнісний феномен
5. Політична взаємодія: основні детермінанти і характер
6. Політичне життя і політичний процес

7. Політичні інтереси, орієнтації та політичний вибір
8. Громадська думка
9. Політична свідомість
10. Політична культура громадян
11. Політична участь та політична соціалізація
12. Політичні відносини та політичне мислення
13. Політична поведінка та її особливості
14. Політичні рішення
15. Соціологія політичної боротьби та окремі її доктрини
16. Основні засоби політичної боротьби
17. Політичний імідж як соціальний феномен
18. Складові формування іміджу політика
19. Політичний аналіз і політичне прогнозування
20. Політичне консультування та політичне інформування
21. Політична психологія та її роль у політичній діяльності
22. Політична психологія як наукова дисципліна і соціальна практика
23. Предмет, об'єкт і методи політичної психології
24. Особливості та форми виявлення політичної психології
25. Технології політичної діяльності
26. Спілкування, політичні орієнтації та політична участь як основа політичних технологій
27. Сутність та особливості політичних технологій
28. Специфіка та психологічні особливості використання окремих політичних технологій
29. Вибори як найвиразніша система демократії.
30. Вибірчі технології: сутність, різновиди, особливості використання
31. Технологія організації і проведення виборчої кампанії
32. Виборча політика мовою гасел і сентенцій
33. Партийна поведінка та її особливості
34. Політичні рішення і партійна діяльність
35. Завдання і роль аналітика в партійній роботі
36. Специфіка та психологічні особливості використання окремих політичних технологій
37. Теоретичні засади партійного менеджменту
38. Менеджмент правлячої команди

39. Менеджмент виборчої кампанії партії
40. Особливості виборчих кампаній в Україні
41. Теоретичні проблеми виборчих кампаній
42. Маніпуляція суспільною свідомістю
43. Західний досвід виборчих технологій
44. Електоральна поведінка
45. Політичні конфлікти
46. Сутність, типологія та функції політичних конфліктів
47. Основні шляхи врегулювання політичних конфліктів
48. Характеристика партійного маркетингу